

Goed materiaal: Ode aan de beleving van het publieke domein

We zijn ons er meer en meer van bewust dat de kwaliteit en de beleving van de openbare ruimte in sterke mate wordt bepaald door de kwaliteit van het gebruikte materiaal. Er is een verschuiving ontstaan van een budgetgerelateerde inrichting van de openbare ruimte naar een bewuste keuze voor duurzame kwaliteit.

Prijs én kwaliteit

Het aanleg- en onderhoudsbudget spelen nog steeds een belangrijke rol, maar er wordt ook gezocht naar een evenwichtige verhouding tussen de prijs en kwaliteit. Er is meer begrip en ruimte voor de creatieve en inventieve ideeën van de ontwerper en de specifieke wensen van de gebruiker. De standaard en het goedkoopste product domineren niet langer het straatbeeld. Zo heeft de betontegel een metamorfose ondergaan en is veelvuldig vervangen door andere materialen en afmetingen van producten als klinkers, natuursteen of halfverharding. De stan-

daard wordt vaker afgewisseld met uitzonderingen of verbijzonderingen.

Identiteit en sfeer

Dat is goed! De keuze voor de toepassing van een verhardingsmateriaal bepaalt het karakter en de uitstraling van een plek. Omgekeerd is de keuze voor de toepassing van een verhardingsmateriaal juist afhankelijk van de identiteit en de sfeer

Verhardingen moeten in samenhang met verlichting, banken, prullenbakken en bomen worden toegepast.

van de ruimte. De steeg heeft een ander karakter, een andere schaal dan een plein. De steeg onderscheidt zich ook duidelijk van de woonstraat.

Bij het ontwerp van de openbare ruimte is er nadrukkelijk aandacht voor het totale ensemble. De openbare ruimte funktioneert als bindend element tussen de stedenbouwkundige context van het plan

en de uiteindelijke woon- en verblijfskwaliteit van de locatie. In het semi-openbare domein tussen straat en huis is een samenhangende materiaalkeuze essentieel. Het is een boeiende zone waarin stedenbouw en architectuur elkaar ontmoeten. Hierin speelt materiaalkeuze een essentiële rol. Net als de onderlinge afstemming van de verschillende materialen. Ook is het van belang om de toepassing van verhardingen te doen in een nadrukkelijke samenhang met de toepassing van verlichting, banken, prullenbakken en bomen. Het geheel maakt de uitstraling en sfeer van de openbare ruimte. Kleur en materiaalsoort worden bepaald door de 'architectuur van het publieke domein'. Beleving, sfeer, structuur, textuur, kleur en tactiliteit bepalen steeds vaker het ontwerp en de kwaliteit van het publieke domein. Het gaat immers om ons welbevinden in de ruimte. En natuurlijk de wijze waarop we daar mee omgaan.

Materiaalgebruik

Materiaalkeuzes spelen een belangrijke rol in de duurzaamheid van onze leefomgeving. De herontdekking van het belang van het materiaalgebruik in de ontwerpen is een ode aan de beleving. Aan het gebruik van het publieke domein. Daarom ligt er een prachtige kans voor opdrachtgevers, gebruikers, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, architecten, fabrikanten en leveranciers van producten: werk samen. Schuw innovaties niet.

Gabriëlle Bartelse, landschapsarchitect, en Jan van Dijk, architect, zijn beiden werkzaam bij Inbo.